

Digital Education for Gender Equality

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟΣ ΟΔΗΓΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΓΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥΣ

Co-funded by the
Rights, Equality &
Citizenship Programme
of the European Union

CONVEY – «Καταπολέμηση της σεξουαλικής βίας και της παρενόχλησης: Η συμμετοχή των νέων στα σχολεία στην ψηφιακή εκπαίδευση για τα στερεότυπα των φύλων»

cesie
the world is only one creature

sexual violence centre cork

HFC
"Hope
For
Children"

City of Westminster

Palermo dal 1783
Maria Adelaide
Educandato Statale

BULGARIAN
RED CROSS

Regional council -
Plovdiv

Περιεχόμενα

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΚΑΙ ΘΕΩΡΗΤΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ	3
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ 1	3
2. ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	4
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ 2	4
Προτεινόμενη Δραστηριότητα 2.1 – Συνέντευξη	4
3. ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΑ ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ	6
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ 3	6
CONVEY: Παιχνίδι 1	6
Προτεινόμενη Δραστηριότητα 3.1 – «Όρια».....	7
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ 4	9
CONVEY Παιχνίδι 2	9
Προτεινόμενη Δραστηριότητα 3.2 – «Αίσθημα ασφάλειας».....	9
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ 5	10
CONVEY Παιχνίδι 3	10
Προτεινόμενη Δραστηριότητα 3.3 - «Ανάλυση του περιεχομένου των παιχνιδιών σε μικτές ομάδες εργασίας»	11
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ 6	12
CONVEY Παιχνίδι 4	12
Προτεινόμενη Δραστηριότητα 3.4 – «Κοινοποίηση στα κοινωνικά μέσα»	12
4. ΚΛΕΙΣΙΜΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ.....	15
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ 7	15
Προτεινόμενη Δραστηριότητα 4.1 – «Το μήνυμά μας! (Αφίσα για μια εκστρατεία εθελοντών)»	16

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΚΑΙ ΘΕΩΡΗΤΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ 1

Χρόνος: 75 λεπτά

Στόχος του προγράμματος CONVEY είναι να καταπολεμήσει τη σεξουαλική βία και την παρενόχληση μέσω της ψηφιακής εκπαίδευσης των νέων σχετικά με τα στερεότυπα φύλου και τη σεξουαλικότητα των γυναικών στα μέσα ενημέρωσης. Το επίκεντρο αυτής της εκπαίδευσης είναι να δείξει πώς η ανισότητα των φύλων τελικά οδηγεί στη βία με βάση το φύλο / έμφυλη βία.

Μέσω της ανάπτυξης ενός διαδικτυακού παιχνιδιού και της εφαρμογής ενός εκπαιδευτικού προγράμματος για εκπαιδευτικούς και μαθητές/-ριες δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, το πρόγραμμα στοχεύει στην ενίσχυση του σεβασμού των δικαιωμάτων των γυναικών και στην αλλαγή της συμπεριφοράς και στάσης των νέων που ενισχύουν τα στερεότυπα φύλου που τελικά οδηγούν στην ανισότητα των φύλων.

Στόχοι μάθησης: Στόχος της συγκεκριμένης ενότητας είναι να εξοικειωθούν οι μαθητές/μαθήτριες με τις θεωρητικές έννοιες που άπτονται των δικαιωμάτων των παιδιών και των γυναικών. Το εκπαιδευτικό πακέτο καλύπτει αρκετά θέματα σχετικά με την πρόληψη της σεξουαλικής βίας και της παρενόχλησης, τη βία με βάση το φύλο και τα στερεότυπα φύλου. Θα πρέπει να γίνει επισταμένη μελέτη του «Υλικού Επιμόρφωσης Εκπαιδευτικών» προκειμένου να είναι ενημερωμένοι οι εκπαιδευτικοί για να μεταφέρουν τα βασικά μηνύματα πρόληψης αναφορικά με τέτοιου είδους θέματα στους μαθητές/μαθήτριες.

Το υλικό είναι οργανωμένο σε 5 κύρια θέματα ή ενότητες οι οποίες περιλαμβάνουν:

1. **Στερεότυπα φύλου** (βλ. «Υλικό Επιμόρφωσης Εκπαιδευτικών» σσ.10-21).
2. **Η σεξουαλικοποίηση των νέων στα ψηφιακά μέσα** (βλ. «Υλικό Επιμόρφωσης Εκπαιδευτικών» σσ.21-31).
3. **Βία με βάση το φύλο** (βλ. «Υλικό Επιμόρφωσης Εκπαιδευτικών» σσ.32-38).
4. **Σεξουαλική βία και παρενόχληση** (βλ. «Υλικό Επιμόρφωσης Εκπαιδευτικών» σσ.39-48).
5. **Θέματα ευαισθησίας και χειρισμός της αποκάλυψης** (βλ. «Υλικό Επιμόρφωσης Εκπαιδευτικών» σσ.49-50).

2. ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ 2

Σε αυτή την ενότητα υπάρχουν δραστηριότητες (βλ. «ΠΙΛΟΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ: ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΓΙΑ ΝΕΟΥΣ» σσ.6-10) για την δεύτερη συνάντηση με την ομάδα. Το επίκεντρο αυτών των δραστηριοτήτων είναι να γνωρίσουν ο ένας τον άλλον (ειδικά αν η ομάδα των εφήβων δεν γνωρίζονται μεταξύ τους).

Σημαντική σημείωση: πριν από την έναρξη οποιασδήποτε δραστηριότητας και μετά την εισαγωγή του σεμιναρίου στους/στις μαθητές/-ριες, ο/η εκπαιδευτικός πρέπει να καθορίσει κάποιους βασικούς κανόνες.

Προτεινόμενη Δραστηριότητα 2.1 – Συνέντευξη

Χρόνος: 75 λεπτά

Στόχοι μάθησης: Αυτή η δραστηριότητα παίρνει τη μορφή ενός παιχνιδιού ρόλων που αναπαράγει μια δημοσιογραφική συνέντευξη. Πρόκειται για μια σημαντική δραστηριότητα που όχι μόνο ενθαρρύνει τη δημιουργικότητα και αναπτύσσει τη φαντασία των συμμετεχόντων/-ουσών αλλά και προάγει την κοινωνική τους ανάπτυξη. Στόχος είναι οι νέοι να μπορέσουν να φανταστούν τους εαυτούς τους ως διάφορα δημόσια πρόσωπα, άτομα από διαφορετικά επαγγέλματα και άτομα σε ανάγκη. Μέσα από τους ρόλους, οι συμμετέχοντες/-ουσες θα διατυπώσουν τρέχοντα κοινωνικά προβλήματα (διακρίσεις, τάξη / εθνοτικός διχασμός, ανισότητα κ.λπ.) και πιθανές λύσεις στα προαναφερθέντα θέματα, ώστε να καταλήξουν σε συμπεράσματα σχετικά με τους τρόπους που οργανώνεται σήμερα η κοινωνία.

Υλικά: χαρτί, στυλό, flipchart, μαρκαδόρους, ψαλίδι

Οδηγίες:

- Ζητήστε από τους/τις συμμετέχοντες/ουσες να χωριστούν σε μικρές ομάδες 2 ή 3 ατόμων. Σε κάθε ομάδα πρέπει να υπάρχει συναίνεση σχετικά με τους ρόλους που παίρνουν οι συμμετέχοντες/ουσες— ένας /μια δημοσιογράφος και ένας/μια πολίτης.

- Γράψτε σε κομμάτια χαρτιού τους αντιπροσώπους από διαφορετικές κοινωνικές ομάδες και διπλώστε τα ώστε οι μαθητές/-ριες να μην δουν τι είναι γραμμένο. Κάθε ομάδα πρέπει να τραβήξει αυθαίρετα ένα χαρτί που θα καθορίσει το ρόλο τους στην κοινωνία.

Ιδιότητα:

Άτομο με σωματικές αναπηρίες
 Συνταξιούχος
 Άνεργος/η
 Νοικοκυρά
 Εργάτης
 Φυλακισμένος
 Μαθητής/ρια σχολείου
 Ένα άτομο με διαφορετικό χρώμα δέρματος
 Άστεγο άτομο
 Έφηβος/η χωρίς γονείς
 Ένα άτομο από μειονοτική ομάδα
 Άτομο διαφορετικής εθνικής καταγωγής

- Αφού οι συμμετέχοντες/ουσες πάρουν τους ρόλους τους, δώστε 5 λεπτά για προβληματισμό. Αυτή τη στιγμή, όποιος έχει το ρόλο του συνεντευξιαζόμενου πρέπει να σκεφτεί μια κατάσταση όπου έχουν παραβιαστεί τα κοινωνικά του/της δικαιώματα και γι' αυτό έχει στραφεί στα μέσα ενημέρωσης για να δημοσιοποιήσουν την υπόθεση.
- Εάν είναι απαραίτητο, οι εκπαιδευτικοί μπορούν να δώσουν παραδείγματα ερωτήσεων σχετικά με τα βασικά κοινωνικά δικαιώματα μέσω των οποίων ο/η ερωτώμενος/η μπορεί να λάβει προστασία ή βοήθεια, ποιος ή τι μπορεί να προκαλέσει ένα αδίκημα. Ένα παράδειγμα αδικήματος μπορεί να είναι όταν ένα άτομο με σωματικές αναπηρίες στερείται πρόσβασης σε μια συγκεκριμένη τοποθεσία λόγω έλλειψης υποστήριξης (ράμπα, ανελκυστήρας, κυλιόμενη σκάλα κ.λπ.). Μια άλλη περίπτωση είναι όταν ένα άτομο διαφορετικής εθνότητας ή χρώματος δέρματος στερείται εργασίας λόγω προκαταλήψεων κατά εθνικότητάς του.
- Οι συμμετέχοντες/ουσες που είναι "δημοσιογράφοι" μπορούν να γράψουν τις ερωτήσεις που θα κάνουν. Αν και τα ερωτήματα εξαρτώνται εξ ολοκλήρου από τον/την συμμετέχοντα/ουσα που ενεργεί ως δημοσιογράφος, θα πρέπει να εξετάσει ορισμένα βασικά σημεία κατά τη διάρκεια της συνέντευξης (μπορούν να τα γράψουν στον πίνακα).

Βασικά σημεία:

- Σε ποιο περιβάλλον ζει/ βρίσκεται το συνεντευξιαζόμενο άτομο;
- Πώς συνέβη η παραβίαση των δικαιωμάτων;
- Ποιοι είναι οι ισχύοντες νόμοι;
- Ποια είναι τα δικαιώματα των επηρεαζόμενων ατόμων;
- Ερωτήσεις προς το ευρύ κοινό σχετικά με πιθανές λύσεις και ποιοι εμπλέκονται κατά την επίλυσή τους.

- Ο ρόλος του «δημοσιογράφου» είναι ο πιο υπεύθυνος ρόλος, διότι χρειάζεται να πάρει όσο το δυνατόν περισσότερες πληροφορίες για το πρόβλημα, έτσι ώστε η «κοινωνία» να έχει συγκεκριμένες απαντήσεις.

- Πριν ξεκινήσει η συνέντευξη, είναι σημαντικό οι συμμετέχοντες/ουσες να καθορίσουν το περιβάλλον στο οποίο βρίσκονται - μπορεί να βρίσκονται στο δρόμο, στο χώρο εργασίας, στην τάξη κλπ.
- Διεξάγετε τη συνέντευξη. Κατά τη διάρκεια της συνέντευξης, ζητήστε από τους "δημοσιογράφους" να καταγράψουν εν συντομία τις απαντήσεις των ερωτηθέντων, ώστε να μπορούν να τις μοιραστούν με τους άλλους στην ομάδα που θα παίξουν το ρόλο του "κοινού".
- Μόλις περάσει ο χρόνος συζήτησης, ζητήστε από κάθε ομάδα να μιλήσει για τη συνέντευξη. Με αυτόν τον τρόπο θα περιγράψουν τα προβλήματα των διαφόρων ομάδων και επαγγελματιών, καθώς και τις σχέσεις μεταξύ των θεσμικών οργάνων και των πολιτών. Ξεκινήστε μια συζήτηση. Ρωτήστε κάθε ομάδα πώς αισθάνθηκε όταν υποβλήθηκε σε δημόσια προσοχή (στο πρόσωπο του δημοσιογράφου). Ενθαρρύνετε την "κοινωνία" να θέσει ερωτήσεις και να αναλύσει την κατάσταση.

Αποτέλεσμα

Αύξηση της ευαισθησίας των νέων σε συγκεκριμένες καταστάσεις. Να βελτιωθεί ο διάλογος μεταξύ των νέων και να διευρυνθεί ο κύκλος των ενδιαφερόντων τους και η γνώση τους γύρω από τις κοινωνικές ανισότητες. Να οικοδομήσουν τα θεμέλια της ανεκτικής συμπεριφοράς των νέων στην κοινωνία και να ενθαρρυνθεί η ενεργός συμμετοχή τους. Τονίστε τον ρόλο των θεσμικών οργάνων στην οικοδόμηση μιας ειρηνικής και δημοκρατικής κοινωνίας. Να επισημανθούν τα βασικά ανθρώπινα δικαιώματα και υποχρεώσεις.

Συμπεράσματα – κλείσιμο

3. ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΑ ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ 3

CONVEY: Παιχνίδι 1

Ιστορία 1: Παρουσιάζει ένα σενάριο στο οποίο οι μαθητές/-ριες πρέπει να ενεργούν ως αστυνομικοί ερευνητές για ένα κορίτσι, την Μαρία, που αγνοείται από το σχολείο της. Ενεργώντας ως αστυνομικοί ερευνητές στο παιχνίδι, οι μαθητές/-ριες πρέπει να αναζητήσουν το περιβάλλον και να ρωτήσουν καθηγητές/-ριες και συμμαθητές/-ριες της Μαρίας για να βρουν στοιχεία. Την Μαρία στην πραγματικότητα την είχε προσεγγίσει ένας καθηγητής που προσφέρθηκε να την πάει στο σπίτι από το σχολείο, αφού είδε ότι ήταν θύμα εκφοβισμού. Παίρνει τη Μαρία στο σπίτι του πρώτα για να της δανείσει το αντίγραφο του βιβλίου "Δεκατρείς Λόγοι Γιατί". Στη συνέχεια παρενοχλεί τη Μαρία στο αυτοκίνητό του ενώ σταθμεύει έξω από το σπίτι του. Η Μαρία δραπετεύει και αργότερα βρίσκεται κρυμμένη σε μια καλύβα στο δάσος. Η ιστορία ασχολείται με ζητήματα σεξουαλικής κακοποίησης παιδιών και στερεότυπων φύλου, καθώς οι συμμαθητές/ριές της συχνά την παρενοχλούν και κοροϊδεύουν για την «αγορίστικη» εμφάνισή της (δηλαδή την εκφοβίζουν επειδή δεν συμμορφώνεται με τα παραδοσιακά πρότυπα για το πώς τα κορίτσια πρέπει να ντύνονται). Η ιστορία αναφέρεται επίσης σε πτυχές της σεξουαλικής παρενόχλησης μέσω ενός ειδησεογραφικού άρθρου από την εφημερίδα Guardian το οποίο διηγείται την ιστορία μιας φοιτήτριας πανεπιστημίου, η οποία έρχεται αντιμέτωπη με ένα καθηγητή, η συμπεριφορά του οποίου ισοδυναμεί με σεξουαλική παρενόχληση. Το άρθρο ασχολείται επίσης με το πώς τα παιδιά συχνά κακοποιούνται από άτομα που γνωρίζουν και εμπιστεύονται.

Χρόνος: 75 λεπτά

Στόχοι μάθησης: Οι μαθητές/-ριες να συνειδητοποιήσουν την έννοια των προσωπικών ορίων και της «ζώνης άνεσης», να κατανοήσουν ότι η αντίληψη του τι είναι προσωπικό, το σώμα και η σεξουαλικότητα μπορούν να διαφέρουν πολύ από το ένα άτομο στο άλλο, να κατανοήσουν ότι οι αντιδράσεις των ανθρώπων στην εισβολή των προσωπικών τους ορίων είναι μοναδικές.

Υλικά: CONVEY παιχνίδι 1 (<https://notagame.eu/>)

Οδηγίες: Αφού παίξετε την Ιστορία 1 του παιχνιδιού, ζητήστε από τους/τις μαθητές/ριες να σχηματίσουν ζευγάρια. Τώρα, αναθέστε τους αριθμούς 1 και 2 σε κάθε ζευγάρι και καθορίζοντας την απόσταση μεταξύ τους έτσι ώστε αρχικά να βρίσκονται σε απόσταση μισού μέτρου μεταξύ τους.

Ενημερώστε τους ότι θα διαβάσετε Οδηγίες και ότι θα πρέπει να τις ακολουθήσουν.

Οι πρώτες Οδηγίες είναι:

«Γυρίστε ο ένας προς τον άλλο. Τώρα ο αριθμός 1 προχωρά ένα βήμα πιο κοντά στον αριθμό 2».

Τώρα εξηγήστε ότι μπορεί να αισθάνονται άβολα όταν ακολουθήσουν μερικές από τις επόμενες οδηγίες που θα δώσετε. Εάν σε οποιαδήποτε στιγμή είτε το άτομο που κάνει τη δράση είτε το πρόσωπο που δέχεται τη δράση αισθάνεται άβολα, μπορεί να μην ακολουθήσει τις οδηγίες, ή μπορεί να επικοινωνήσει την ανησυχία του με το άλλο άτομο στο ζευγάρι μέσω χειρονομιών. Κανείς δεν επιτρέπεται να μιλήσει.

Διαβάστε προσεκτικά τις παρακάτω οδηγίες, μία προς μία, δίνοντας λίγο χρόνο για να ολοκληρωθούν.

1. Ο αριθμός 1 και ο αριθμός 2, κοιτάξτε ο ένας τα μάτια του άλλου και κρατήστε το βλέμμα σας για όλη την άσκηση αν μπορείτε.
2. Αριθμός 1, βάλε το χέρι σου στον ώμο του αριθμού 2. [δώστε λίγο χρόνο]. Τώρα άφησέ το.
3. Αριθμός 2, βάλε το χέρι σου στον ώμο του αριθμού 1. [δώστε λίγο χρόνο]. Τώρα άφησέ το.
4. Αριθμός 1, με το χέρι σου, άγγιξε το πρόσωπο του αριθμού 2, εξερεύνησε το σχήμα του προσώπου του. Τώρα σταμάτα.
5. Ακολούθησε την ίδια οδηγία για τον αριθμό 2.
6. Αριθμός 1, προχώρα ένα βήμα πιο κοντά στον αριθμό 2. [Αφήστε μερικά δευτερόλεπτα]. Τώρα κάνε ένα βήμα πίσω.
7. Ακολούθησε την ίδια οδηγία για τον αριθμό 2.
8. Αριθμός 1, χρησιμοποίησε τα χέρια σου σιγά-σιγά για να νιώσεις το σχήμα του σώματος του αριθμού 2, από το κεφάλι μέχρι τα πόδια.
9. Ακολούθησε την ίδια οδηγία για τον αριθμό 2.
10. Αριθμός 1, πήγαινε πίσω από τον αριθμό 2 και κάνε του ένα μασάζ στους ώμους και στην πλάτη.
11. Ακολούθησε την ίδια οδηγία για τον αριθμό 2.
12. Αριθμός 1, χάιδεψε τα μαλλιά του αριθμού 2.
13. Ακολούθησε την ίδια οδηγία για τον αριθμό 2.
14. Αριθμός 1, πάρε το χέρι του αριθμού 2 στα χέρια σου. Νιώσε κάθε σημείο του χεριού του, από τον καρπό μέχρι τα νύχια και πίσω.
15. Ακολούθησε την ίδια οδηγία για τον αριθμό 2.
16. Αριθμός 1, αγκάλιασε τον αριθμό 2.
17. Σπάστε τα ζευγάρια.

Μπορείτε να επαναλάβετε την άσκηση μετά από ανάμιξη των ζευγαριών ή να πάτε κατευθείαν στη συζήτηση.

Ζητήστε από όλα τα παιδιά να σχηματίσουν σε έναν κύκλο. Μπορούν να κάτσουν ακόμα σε κύκλο αν προτιμούν.

Σημεία συζήτησης:

- Πώς νιώθουν τα άτομα με τον αριθμό 1;
- Πώς νιώθουν τα άτομα με τον αριθμό 2;
- Ποια ήταν η πιο δύσκολη οδηγία που ακολουθήσατε;
- Αν δεν ακολουθήσαν κάποιες οδηγίες: Γιατί πιστεύετε ότι ήταν πιο δύσκολο να ακολουθήσουν κάποια οδηγία παρά μια άλλη;
- [Αν κάνατε δεύτερο γύρο Οδηγιών: μετά την αλλαγή των ζευγαριών] Πώς ήταν διαφορετικό, αν ήταν, όταν άλλαξε το ζευγάρι σου; Γιατί νομίζετε ότι ήταν διαφορετικό; (λόγω διαφορετικού / ίδιου φύλου, διαφορετικής / ίδιας κουλτούρας, διαφορετικής ευαισθησίας / κατανόησης του προσωπικού χώρου και των ορίων;]
- [Αν δεν κάνατε δεύτερο γύρο οδηγιών] Πιστεύετε ότι θα ήταν διαφορετικό με διαφορετικούς ανθρώπους; Πώς θα μπορούσε η άσκηση να είναι διαφορετική εάν σας ζητηθεί να το κάνετε με ένα άτομο του ίδιου φύλου με το δικό σας; Με διαφορετικό φύλο από το δικό σας; Διαφορετική κουλτούρα από τη δική σας; Εξηγήστε.]

Τώρα εξηγήστε ότι ο σκοπός αυτής της δραστηριότητας ήταν να εξερευνήσετε τις προσωπικές «ζώνες άνεσης» και να κατανοήσετε τα δικά σας όρια και τα όρια των άλλων. Αυτό που κάθε άτομο θεωρεί εντάξει για τον εαυτό του, μπορεί να μην είναι εντάξει για κάποιον άλλο, και μπορεί να τον φέρει σε δύσκολη θέση.

- Μήπως κάποιος προσπάθησε και κατάλαβε, κατά τη διάρκεια της άσκησης, αν το άλλο πρόσωπο ήταν άνετο με αυτό που έκανε; Πώς το καταλάβατε αυτό; Αν δεν αντιληφθήκατε κάτι συγκεκριμένο, αυτό σημαίνει απαραίτητα ότι αυτό που κάνατε ήταν εντάξει με αυτό το άτομο;
- Επισημάνετε ότι, η προσπάθεια να καταλάβουμε εάν το άτομο με το οποίο αλληλεπιδρούμε δέχεται και είναι άνετο με αυτό που κάνουμε είναι πολύ σημαντική και ότι πρόκειται για τη λήψη συγκατάθεσης. Ωστόσο, διαφορετικοί άνθρωποι έχουν διαφορετικούς τρόπους να: 1. Αντιδρούν σε αυτά που λαμβάνουν και στις ενέργειες των άλλων. 2. Δίνουν τη συγκατάθεσή τους ή ακόμα και να μην δίνουν τη συγκατάθεσή τους εάν αισθάνονται ότι δεν είναι σε θέση ή εάν αισθάνονται ότι υπάρχει μια ανισορροπία ισχύος μεταξύ τους και του άλλου προσώπου που μπορεί να προκαλέσει την αδυναμία αντίδρασης και να πουν / να μεταφέρουν ότι δεν είναι άνετοι.
- Τώρα προσπαθήστε να οδηγήσετε τη συζήτηση για το τι συμβαίνει στο παιχνίδι, συγκεκριμένα στην ιστορία της Μαρίας (ιστορία 1). Μπορείτε επίσης να συζητήσετε ξανά το θέμα της συγκατάθεσης και στην ιστορία της Katarina (ιστορία 2).
- Και στις δύο ιστορίες, οι δράσεις γίνονται από τον δράστη που είναι ανεπιθύμητες από το θύμα.
- Μπορείτε να ανατρέξετε στο **Υλικό Επιμόρφωσης Εκπαιδευτικών** σχετικά με τη συναίνεση, τη σεξουαλική παρενόχληση και τη σεξουαλική βία.

Συμπεράσματα - κλείσιμο

Ρωτήστε τους/τις συμμετέχοντες/ουσες για την εμπειρία τους από αυτή τη δραστηριότητα και τι καινούριο έμαθαν καθώς και αν υπάρχει κάτι που τους/τις εντυπωσίασε.

Προσωπικός απολογισμός: Ρωτήστε πώς ήταν η εμπειρία για το κάθε άτομο (τι ήταν καλύτερο / χειρότερο; Πώς είναι η διαδικασία της επιστροφής στην παρούσα πραγματικότητα). Στόχος είναι η ενσωμάτωση της εμπειρίας στη ζωή τους, η κατανόηση και η τοποθέτηση των συναισθημάτων τους στο σωστό μέρος, θυμηθείτε τι έμαθαν και ολοκληρώστε τη συζήτηση.

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ 4

CONVEY Παιχνίδι 2

Ιστορία 2: Παρουσιάζεται η ιστορία της Κατερίνας, η οποία δέχτηκε σεξουαλική επίθεση κατά τη διάρκεια μιας νύχτας όταν βρισκόταν σε διακοπές στη Μάλτα με τους φίλους της. Οι μαθητές/-ριες πρέπει να ενεργήσουν ως ερευνητές στην υπόθεση και να ανακρίνουν τους φίλους της Κατερίνας, το προσωπικό προσωπικού του κέντρου διασκέδασης και έναν οδηγό ταξί. Η Κατερίνα δέχτηκε σεξουαλική επίθεση από ένα γνωστό της που συνάντησε στο κλαμπ. Αυτός εκμεταλλεύτηκε το γεγονός ότι ήταν μεθυσμένη και την έβαλε σε ένα ταξί καθώς αυτή δεν μπορούσε να σταθεί στα πόδια της. Την πήγε σε μια παραλία όπου της επιτέθηκε σεξουαλικά, ενώ ήταν λιπόθυμη. Ο δράστης πίστευε ότι είχε το δικαίωμα καθώς είχαν φλερτάρει και φιληθεί νωρίτερα τη νύχτα. Ρίχνει επίσης την ευθύνη στην Κατερίνα, επικρίνοντας την για το γεγονός ότι ήταν τόσο μεθυσμένη. Αυτή η ιστορία ασχολείται με ζητήματα συναίνεσης και χρήσης αλκοόλ αποδεικνύοντας ότι εάν ένα άτομο δεν έχει τη φυσική ικανότητα να συναινέσει, τότε είναι βιασμός. Ασχολείται επίσης με ζητήματα ενοχοποίησης του θύματος και των δικαιωμάτων του. Αυτή η ιστορία περιλαμβάνει επίσης στατιστικά στοιχεία σχετικά με την συχνότητα της σεξουαλικής βίας μεταξύ της κοινότητας των ΛΟΑΤΚΙ. Η ιστορία αναφέρει επίσης το γεγονός ότι οι περισσότερες σεξουαλικές επιθέσεις διαπράττονται από κάποιο άτομο που γνωρίζουμε.

Προτεινόμενη Δραστηριότητα 3.2 – «Αίσθημα ασφάλειας»

Χρόνος: 75 λεπτά

Στόχοι μάθησης: Η κατανόηση της διάστασης του φύλου σε αυτό που αναφέρουμε ως βία κατά των γυναικών και των κοριτσιών, καθώς και της ανισότητας των φύλων, η κατανόηση της έννοιας της προσωπικής αντίληψης της ασφάλειας, των προσωπικών ορίων και της σημασίας της ικανότητας έκφρασης των ορίων μας.

Υλικά: Flipchart, μαρκαδόροι, CONVEY παιχνίδι 2 (<https://notagame.eu/>)

Οδηγίες:

Αφού παίξετε τη δεύτερη ιστορία του παιχνιδιού CONVEY, ζητήστε από τους/τις μαθητές/ριες να συζητήσουν τι θεωρούν λάθος στη συμπεριφορά του θύματος. Κρατήστε τη συζήτηση στο ελάχιστο και ζητήστε τους να γράψουν μια λίστα με τις ενέργειες που κάνουν τακτικά για να αποφύγουν σεξουαλικές επιθέσεις, την παρενόχληση και την ανεπιθύμητη προσοχή από άλλους. Αυτή πρέπει να είναι μια ατομική λίστα.

Δώστε τους περίπου 5 λεπτά για να γράψουν τη λίστα τους.

Τώρα ζητήστε από το κάθε άτομο να μοιραστεί τη λίστα. Καθώς μιλούν, γράψτε τις ενέργειές τους σε ένα flipchart. Από τη μία πλευρά του flipchart, θα γράψετε τις ενέργειες που γίνονται από τα αγόρια, και από την άλλη πλευρά θα γράψετε τις ενέργειες των κοριτσιών. Μην επαναλάβετε την ίδια ενέργεια δύο φορές στην ίδια στήλη. Μη εξηγήσετε ότι έχετε χωρίσει τις στήλες ανάλογα με το φύλο του/της ομιλητή/-ριας.

Όταν όλα τα άτομα έχουν μιλήσει, ζητήστε από τους/τις μαθητές/ριες να σχολιάσουν αν κάτι τους κάνει εντύπωση από τις λίστες. Αρχικά θα παρατηρήσουν ότι χωρίσατε τις λίστες με βάση το φύλο του ατόμου που κάνει τις ενέργειες.

Επισημάνετε πώς η λίστα των κοριτσιών είναι πολύ μεγαλύτερη από αυτή των αγοριών. Ζητήστε από τους/τις μαθητές/ριες να σχολιάσουν και τις δύο στήλες, αυτό που τους κάνει εντύπωση, τι από αυτά βρίσκουν περίεργα / ασυνήθιστα ή τι από αυτά δεν είχαν σκεφτεί ποτέ.

Το θέμα της συζήτησης είναι να υπογραμμιστεί ο τρόπος με τον οποίο οι γυναίκες αισθάνονται υποχρεωμένες να αναλαμβάνουν τακτικά δράσεις για να αποφύγουν το ανεπιθύμητο ενδιαφέρον των ανδρών και να αισθάνονται ασφαλείς, ακόμα και αν τις περισσότερες φορές οι ενέργειες αυτές μπορεί να γίνονται ασυναίσθητα ή να μην είναι ευχάριστες. Αυτό οφείλεται στη διάσταση βασισμένη στο φύλο των διαφόρων μορφών βίας που διαπράττονται από τους άνδρες εις βάρος των γυναικών.

Συμπεράσματα - κλείσιμο

Το αίσθημα της ασφάλειας είναι μια από τις βασικές ανάγκες οποιουδήποτε ανθρώπου. Κάθε ένας από εμάς έχει τους δικούς του τρόπους να αισθάνεται ασφαλής και να αναλαμβάνει ανάλογες δράσεις. Αυτό που είναι σημαντικό είναι να μπορούμε να αναγνωρίζουμε τα όριά μας σε καταστάσεις όπου δεν αισθανόμαστε άνετα πια.

Αν πάρουμε για παράδειγμα τη μελέτη της χωρικής απόστασης που κάθε άτομο χρειάζεται να ορίσει μεταξύ αυτού και των άλλων ατόμων, θα παρατηρήσουμε ότι κάποιοι άνθρωποι μπορούν να ανεχθούν μια μικρότερη απόσταση μεταξύ τους και άλλου προσώπου, ενώ άλλοι άνθρωποι νιώθουν άνετοι αν μια μεγαλύτερη απόσταση τους χωρίζει από άλλους ανθρώπους. Τώρα, αυτό εξαρτάται σίγουρα από το πολιτισμικό υπόβαθρο και το πλαίσιο του ατόμου, αλλά και από τις συγκεκριμένες εμπειρίες που έχει ζήσει ο κάθε άνθρωπος.

Στην πράξη, αυτό που μόλις συζητήθηκε κατά τη διάρκεια της δραστηριότητας έχει τέσσερα βασικά σημεία εκμάθησης για εμάς:

1. Κάθε ένας από εμάς αισθάνεται ασφαλής σε διαφορετικές καταστάσεις και πλαίσια και υπό διαφορετικές συνθήκες.
2. Η ικανότητά μας να αναγνωρίζουμε / συνειδητοποιούμε τα όρια μας, από την άποψη του τι δεν μας κάνει να νιώθουμε ασφαλείς, είναι ένα πρώτο βήμα προς την αίσθηση άνεσης και την γνώση του πώς θα φτάσουμε εκεί.
3. Η δυνατότητα έκφρασης των δικών μας ορίων, δηλαδή όταν δεν αισθανόμαστε άνετα πια, είναι ένα πολύ σημαντικό βήμα προς την επανάκτηση του αισθήματος της ασφάλειας και της άνεσης.
4. Θα πρέπει ταυτόχρονα να μπορούμε να ΡΩΤΗΣΟΥΜΕ το άλλο άτομο με το οποίο αλληλοεπιδράμε για το κατά πόσο αισθάνονται ασφαλείς και άνετοι με μια συγκεκριμένη ενέργεια που μπορούμε να κάνουμε - π.χ. «Είναι εντάξει αν σταθώ τόσο κοντά σε σένα, ή θέλεις να κάνω λίγο πίσω;»
5. Στην κοινωνία μας, μαθαίνουμε τρόπους για την αποφυγή της ανεπιθύμητης προσοχής (ή ενεργειών για να νιώσουμε ασφαλείς) που έχουμε αναπτύξει όλοι από κοινού. Υπάρχει όμως μια εντυπωσιακή ανισορροπία μεταξύ του τι πρέπει να κάνουν οι γυναίκες και τι οι άνδρες για να αισθάνονται ασφαλείς).

Ως τελευταίο σημείο, μπορείτε να ρωτήσετε αν κάποιο άτομο θέλει να σχολιάσει κάποιο από τα σημεία, ή αν κάποιος/α έχει κάποια πρόσθετα σημεία μάθησης.

Μπορείτε να συμπεριλάβετε την έννοια της «συγκατάθεσης/συναίνεσης» στη συζήτηση.

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ 5

CONVEY Παιχνίδι 3

Ιστορία 3: Οι μαθητές/-ριες πρέπει να ενεργήσουν ως ερευνητές σε μια περίπτωση ενδοοικογενειακής βίας. Οι μαθητές/-ριες πρέπει να ανακρίνουν τη νοσηλεύτρια στο νοσοκομείο όπου εισήχθη το θύμα. Πρέπει επίσης να ανακρίνουν τους συναδέλφους της δουλειάς του συζύγου και τον υπάλληλο στο τοπικό κατάστημα. Είναι σαφές ότι από έξω φαίνεται ότι είναι μια κανονική οικογένεια με λίγα προβλήματα. Η ιστορία αναδεικνύει το γεγονός ότι μερικές φορές είναι δύσκολο να γνωρίζουμε ότι υπάρχει ενδοοικογενειακή βία ή το τι συμβαίνει πίσω από κλειστές πόρτες. Η ιστορία πραγματεύεται με ποιο

τρόπο τα θύματα της ενδοοικογενειακής βίας συχνά κατηγορούν τον εαυτό τους. Η ιστορία τονίζει επίσης ότι κανείς δεν πρέπει ποτέ να δικαιολογεί τη χρήση βίας εναντίον του/της συντρόφου του/της. Αυτή η ιστορία περιέχει επίσης πληροφορίες και στατιστικά στοιχεία σχετικά με την εμπορία και εκμετάλλευση προσώπων.

Προτεινόμενη Δραστηριότητα 3.3 - «Ανάλυση του περιεχομένου των παιχνιδιών σε μικτές ομάδες εργασίας»

Χρόνος: 75 λεπτά

Στόχοι μάθησης: Η αξιολόγηση του αντίκτυπου των στερεοτύπων φύλου στη ζωή τους και πώς σχετίζονται με την ανισότητα, τη σεξουαλική βία και την ενδοοικογενειακή βία.

Υλικά: κουτί, χαρτιά, στυλό / μαρκαδόροι

Οδηγίες: Αυτή η προσέγγιση είναι η πλέον κατάλληλη για την επεξεργασία δύσκολου και σύνθετου περιεχομένου (όπως η περίπτωση ενδοοικογενειακής βίας). Η διαδικασία περιλαμβάνει επτά βήματα στα οποία οι μαθητές/-ριες ασχολούνται με το περιεχόμενο, αναλύουν τις πληροφορίες και συνθέτουν τις δικές τους ερμηνείες μέσα από μια ποικιλία δραστηριοτήτων:

- ✓ Τα παιδιά παίζουν το CONVEY παιχνίδι 3 (<https://notagame.eu/>) και παρακολουθούν την εξέλιξη της ιστορίας.
- ✓ Όλη η ομάδα παιδιών χρησιμοποιεί δημιουργικές μεθόδους, όπως η εννοιολογική χαρτογράφηση και αναπτύσσει ένα σκεπτικό για τη δομή του περιεχομένου του παιχνιδιού. Η διάρθρωση μπορεί να είναι η εξής: α) δυνητικά αίτια, β) διασύνδεση με εμπειρίες της πραγματικής ζωής, γ) πιθανές συνέπειες, δ) εναλλακτικές λύσεις που μπορούν να διακριθούν, ε) προοπτικές για το μέλλον. Για αυτή τη θεματική ενότητα, σχηματίζονται ομάδες εστίασης μαθητών/-ριών (1 - 5 μαθητές/-ριες) και κάθε ομάδα αναλαμβάνει ένα συγκεκριμένο έργο που πρέπει να εκτελεστεί μετά την προβολή του παιχνιδιού. Για κάθε εργασία θα πρέπει να επικεντρωθούν και να καταγράψουν τις πιο σημαντικές πληροφορίες που εμπίπτουν στο θεματικό πεδίο που έχουν αναλάβει (για παράδειγμα μια ομάδα πρέπει να γράψει σχετικά με τα πιθανά αίτια).
- ✓ Οι ομάδες αναδιαρθρώνονται κατά τέτοιο τρόπο ώστε να σχηματίζονται νέες ομάδες αποτελούμενες από τους «ειδικούς» των ομάδων που τους έχει ανατεθεί να επεξεργαστούν ένα συγκεκριμένο θέμα. Ο αριθμός των νέων μελών ομάδας αντιστοιχεί στον αριθμό των ομάδων που δημιουργήθηκαν στο προηγούμενο βήμα για την επεξεργασία των αντίστοιχων μερών του παιχνιδιού.
- ✓ Οι ομάδες συνεργάζονται και προετοιμάζουν μια κοινή παρουσίαση όπου κάθε «εμπειρογνώμονας» αναλαμβάνει ένα συγκεκριμένο μέρος.

Ερωτήσεις για συζήτηση (αν χρειάζεται)

- Υπάρχουν διαφορετικά είδη ενδοοικογενειακής βίας: ποια νομίζετε ότι είναι αυτά;
- Οι περιπτώσεις αυτές αντιπροσωπεύουν σενάρια πραγματικής ζωής;
- Πόσο συχνά νομίζετε ότι συμβαίνουν αυτές οι καταστάσεις;
- Ποιες είναι οι αιτίες της ενδοοικογενειακής βίας;
- Ποιες είναι οι συνέπειες της βίας;
- Εάν ήσαστε σε βίαιη σχέση, πού θα πηγαίνατε ή / από ποιον θα ζητούσατε βοήθεια;

- Εάν ένας φίλος/μία φίλη σας ήταν σε μια βίαιη σχέση, τι θα κάνατε; Τι θα του/της λέγατε;

Συμπεράσματα - κλείσιμο

Τι μάθατε από αυτή τη δραστηριότητα; Κερδίσατε κάτι που θα μπορούσατε να εφαρμόσετε στη ζωή σας και στις σχέσεις σας;

Είναι σημαντικό να τονίσετε τα εξής:

- Η βία δεν είναι ΠΟΤΕ ο κατάλληλος τρόπος αντίδρασης στη βία
- Η ενδοοικογενειακή βία είναι ένα πρότυπο επιθετικών, απειλητικών και ελεγκτικών συμπεριφορών που ένα άτομο χρησιμοποιεί εναντίον άλλου προκειμένου να κερδίσει ή να διατηρήσει την εξουσία στη σχέση. Ο δράστης συμπεριφέρεται σκόπιμα με τρόπους που προκαλούν φόβο, υποβάθμιση και ταπείνωση με στόχο τον έλεγχο του άλλου ατόμου. Μπορεί να απειλεί να χρησιμοποιήσει ή να χρησιμοποιήσει πραγματικά σωματική βία. Η κακοποίηση μπορεί να είναι σωματική, σεξουαλική, συναισθηματική και ψυχολογική.
- Μια βίαιη σχέση μπορεί να περιλαμβάνει απειλές, σωματική βλάβη, πράξεις εκφοβισμού, ταπείνωση και απομόνωση. Η κακοποίηση μπορεί να συμβεί κατά τη διάρκεια μιας σχέσης, ενώ το ζευγάρι χωρίζει ή μετά τη λήξη της σχέσης.
- Ο σκοπός της ενδοοικογενειακής βίας είναι για έναν σύντροφο ή πρώην σύντροφο να εγκαθιδρύσει και να ασκήσει εξουσία και έλεγχο στο άλλο άτομο.
- Η βία μπορεί να συμβεί τόσο στην πραγματική ζωή όσο και στο διαδίκτυο (online), και πιο συγκεκριμένα, η σεξουαλική, συναισθηματική και ψυχολογική κακοποίηση μπορούν επίσης να συμβούν στο διαδίκτυο (τέτοιες μορφές κακοποίησης περιλαμβάνουν: διαδικτυακή παρακολούθηση - stalking, διαδικτυακή παρενόχληση).

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ 6

CONVEY Παιχνίδι 4

Ιστορία 4: Παρουσιάζει το έγκλημα της εκδικητικής πορνογραφίας. Ένα αγόρι έχει διανείμει στο σχολείο μια προσωπική φωτογραφία ενός κοριτσιού που ονομάζεται Σεσίλια. Η Σεσίλια γνώρισε αυτό το αγόρι από το διαδίκτυο και του έστειλε τη συγκεκριμένη φωτογραφία. Ο δράστης είναι δύσκολο να εντοπιστεί καθώς χρησιμοποιεί ένα ψεύτικο προφίλ. Οι μαθητές/-ριες πρέπει να ενεργήσουν ως ερευνητές για την υπόθεση και θα πρέπει να διαβάσουν παλιές συνομιλίες στο διαδίκτυο για να ανακαλύψουν ποιος έστειλε τη φωτογραφία. Οι μαθητές/ριες θα έχουν τρεις ευκαιρίες να μαντέψουν ποιος είναι ο δράστης, με βάση τα γραπτά μηνύματα, τον χρόνο και τον τρόπο γραφής τους. Αυτή η ιστορία περιέχει επίσης πολλές πληροφορίες και στατιστικά στοιχεία σχετικά με την εκδικητική πορνογραφία.

Το εγχειρίδιο «πιλοτικό πρόγραμμα – εργαστήρια για νέους» περιέχει συγκεκριμένες οδηγίες για το πότε πρέπει οι διαφορετικές ιστορίες να χρησιμοποιηθούν με τους/τις μαθητές/-ιες σε συνδυασμό με συγκεκριμένες δραστηριότητες που ενισχύουν το υλικό που μεταδίδεται μέσα από τις ιστορίες των παιχνιδιών.

Προτεινόμενη Δραστηριότητα 3.4 – «Κοινοποίηση στα κοινωνικά μέσα»

Χρόνος: 75 λεπτά

Στόχοι μάθησης: Η κατανόηση της σημασίας της συγκατάθεσης/συναίνεσης και της υπεύθυνης χρήσης των κοινωνικών και των ψηφιακών μέσων.

Υλικά: Flipchart, μαρκαδόροι, CONVEY παιχνίδι 4 (<https://notagame.eu/>), λίστα γεγονότων, κονκάρδες, μια αίθουσα

Λίστα γεγονότων:

Δημόσιο γεγονός/ιστορία	Πολύ προσωπικό γεγονός/ιστορία
Δεν μου αρέσουν τα μαθηματικά και απέτυχα τις εξετάσεις δύο φορές και ...	Η μαμά μου είναι πολύ άρρωστη και η ατμόσφαιρα στο σπίτι είναι πολύ δύσκολη και δεν μπορώ να εστιάσω καθόλου την προσοχή μου στο διάβασμα ή να κάνω τα μαθήματά μου
Μου αρέσει ο αθλητισμός και θα ήθελα να είμαι μέλος μιας ομάδας αλλά ...	Ζω σε μια απομακρυσμένη περιοχή και δεν υπάρχει κανένας στην οικογένεια που να μπορεί να με πηγαίνει στην προπόνηση
Δεν είμαι πραγματικά πολύ κοινωνικό άτομο, έχω κάποιους φίλους, αλλά ...	Πήγα σε ένα πάρτι την περασμένη εβδομάδα και μέθυσα πολύ, μερικοί έχουν ένα βίντεο με μένα τραγουδώντας ενώ είμαι μεθυσμένος και ντρέπομαι ότι οι γονείς μου θα το δουν.
Δάνεισα το κινητό μου τηλέφωνο σε μια φίλη / συμμαθήτριά μου για να πάρει τηλέφωνο τη μητέρα της αλλά ...	Αργότερα βλέπω αυτό το κορίτσι να κρατάει το τηλέφωνό μου και να γελάει με μια παρέα μαθητών στο διάδρομο. Όταν ρώτησα τι συμβαίνει, η κοπέλα μου είπε ότι χρησιμοποίησε το τηλέφωνό μου για να στείλει ένα μήνυμα «Επικοινωνήστε μαζί μου για δωρεάν σεξ» στα περισσότερα από τα αγόρια της τάξης μου.
Μια κοπέλα μου είπε να βγούμε, αλλά δεν ενδιαφέρομαι.	Έκτοτε, αυτή και οι φίλοι της γελούν με μένα κάθε φορά που περνώ δίπλα τους. Με ρωτάνε δυνατά αν προτιμώ τα αγόρια παρά τα κορίτσια.
Προετοιμάζω μια παρουσίαση για το σχολείο με έναν άλλο συμμαθητή μου. Συμφωνήσαμε ποιος θα ασχοληθεί με ποιο θέμα και πόσο χρόνο χρειάζεται ο καθένας από εμάς.	Ενώ κάναμε πρόβες την προηγούμενη μέρα, συνειδητοποίησα ότι χρησιμοποιεί πολύ περισσότερο χρόνο από ό, τι είχαμε συμφωνήσει και ότι ασχολείται με το θέμα μου.
Βγαίνω με τον Παύλο για μερικές εβδομάδες τώρα. Μου αρέσει ο Παύλος, αλλά δεν είμαι ερωτευμένη μαζί του. Μου αρέσει ένα άλλο αγόρι που είναι στην τελευταία τάξη του γυμνασίου.	Όταν είπα στον Παύλο ότι θέλω χωρίσουμε, θύμωσε. Τότε άρχισα να κλαίω, αισθάνθηκα άβολα και δεν ήξερα τι να του πω ... αλλά ξέρω ότι δεν θέλω να είμαι μαζί του πια.
Αγόρασα στη Νίκη ένα CD με την αγαπημένη της τραγουδίστρια για τα γενέθλιά της. Η Νίκη άνοιξε το CD και φάνηκε ευχαριστημένη με το δώρο της.	Τότε ρώτησε πού ήταν τα υπόλοιπα δώρα της. Όταν της είπα ότι αγόρασα μόνο αυτό το CD για τα γενέθλιά της, η Νίκη τρελάθηκε και άρχισε να μου φωνάζει. Είπε ότι περίμενε περισσότερο από μένα από ένα φθινό CD για τα γενέθλιά της και έσπασε το CD.
*	

** Οδηγίες για εκπαιδευτικούς: μπορείτε να προσθέσετε το δικό σας σενάριο ή να ζητήσετε από τα παιδιά να αναπτύξουν ένα σενάριο*

Οδηγίες: Μετά την ολοκλήρωση της τέταρτης ιστορίας του παιχνιδιού, χωρίστε την ομάδα σε δύο μικρότερες ομάδες. Οδηγήστε μία από τις ομάδες έξω από την τάξη.

Εν τω μεταξύ, η ομάδα που βρίσκεται μέσα στην αίθουσα θα πάρει ένα δημόσιο και ένα προσωπικό γεγονός τα οποία πρέπει να θεωρήσουν ως δικά τους. Θα τους δοθούν 5 λεπτά για να σκεφτούν τα γεγονότα και αν το επιθυμούν, να τα προσαρμόσουν. Θα τους ζητηθεί να αποφασίσουν ποιο από τα δύο γεγονότα είναι πιο προσωπικό και ποιο λιγότερο προσωπικό. Σε αυτό το σημείο, θα μοιράσετε περαιτέρω την ομάδα στην ομάδα Α και την ομάδα Β και θα δώσετε ετικέτες. Μπορείτε τώρα να δώσετε την ακόλουθη εντολή: όταν η ομάδα που βρίσκεται έξω από την αίθουσα επιστρέψει πίσω στην τάξη, θα σχηματίσουν ζευγάρια με τους/τις μαθητές/-ριες στην τάξη. Κάθε ένας από τους/τις μαθητές/-ριες που βρισκόταν στην αίθουσα, θα μοιραστεί και τα δύο γεγονότα με το ζευγάρι του/της. Ωστόσο, οι μαθητές/-ριες της ομάδας Α δεν θα αναφέρουν ποια από τα δύο γεγονότα θεωρούν πιο προσωπικά, ενώ οι μαθητές/-ριες της ομάδας Β θα πουν στα ζευγάρια τους για το ποιο από τα δύο είναι το γεγονός που θεωρούν πιο προσωπικό και δεν θα ήθελαν να μοιραστούν με τους/τις υπόλοιπους/ες μαθητές/-ριες.

Καθώς περιμένετε τους/τις μαθητές/-ριες να σκεφτούν τα γεγονότα / ιστορίες τους, μπορείτε να δώσετε τις οδηγίες στην ομάδα που βρίσκεται έξω από την αίθουσα: θα τους χωρίσετε σε δύο ομάδες, την ομάδα 1 και την ομάδα 2 και θα δώσετε ετικέτες. Εξηγήστε ότι όταν επιστρέψουν στην τάξη, οι συμμαθητές/-ριές τους θα τους πουν δύο γεγονότα. Οι μαθητές/ριες της ομάδας 1 θα είναι ελεύθεροι να αποφασίσουν ποια από τα δύο γεγονότα θέλουν να μοιραστούν αργότερα με όλους. Οι μαθητές/-ριες της ομάδας 2 θα μοιραστούν αυτό που το ζευγάρι τους έχει χαρακτηρίσει ως το "περισσότερο προσωπικό γεγονός". Οι μαθητές/-ρες της ομάδας 2 είναι ελεύθεροι να επιλέξουν να μην μοιραστούν το πιο προσωπικό γεγονός εάν δεν το επιθυμούν. Μόλις τους καλέσετε στην τάξη, οι μαθητές/-ριες της ομάδας 1 θα ενωθούν με τους/τις μαθητές/-ριες της ομάδας Α και οι μαθητές/-ριες της ομάδας 2 θα ενωθούν με τους/τις μαθητές/-ριες της ομάδας Β. Θα σχηματίσουν ζευγάρια και θα ακούσουν και τα δύο γεγονότα από το ζευγάρι τους.

Οι μαθητές/-ριες που βρίσκονται έξω μπορούν να επιστρέψουν στην αίθουσα διδασκαλίας και να δημιουργήσουν ζευγάρια με τους/τις μαθητές/-ριες που είναι μέσα στην αίθουσα (οι μαθητές της Ομάδας 1 σχηματίζουν ζευγάρια με τους μαθητές της Ομάδας Α, οι μαθητές της Ομάδας 2 σχηματίζουν ζευγάρια με τους μαθητές της Ομάδας Β). Μπορείτε να κάνετε εσείς τα ζευγάρια ή να τους επιτρέψετε να επιλέξουν οι ίδιοι το ζευγάρι τους, μέσα στους περιορισμούς που παρέχονται. Δώστε στα ζευγάρια 3 λεπτά για να μοιραστούν τα γεγονότα και στη συνέχεια ζητήστε από την ομάδα να έρθει μαζί σε ένα κύκλο. Ένας-ένας οι μαθητές/-ριες που βρισκόταν έξω από την αίθουσα θα πρέπει να μοιραστούν με όλη την τάξη τα γεγονότα που τους έχουν πει, ακολουθώντας τις Οδηγίες που τους έχουν δοθεί (υπογραμμίζεται παραπάνω).

Καθώς η κοινοποίηση των γεγονότων συνεχίζεται, μπορεί να υπάρξουν αντιδράσεις από τους/τις μαθητές/ριες που βρίσκονταν μέσα στην αίθουσα, όταν αισθανθούν ότι έχει συζητηθεί κάτι προσωπικό. Θα ζητήσετε από την ομάδα να συνεχίσει τον γύρο κοινοποίησης, προσποιώντας ότι δεν έχει συμβεί τίποτα.

Αποφόρτιση:

Στο τέλος της διαδικασίας, θα αναγνωρίσετε ότι κάτι ανησυχητικό έχει συμβεί στην ομάδα. Ρωτήστε τους μαθητές της Ομάδας Α και Β πώς αισθάνθηκαν τη στιγμή που η προσωπική τους ιστορία / γεγονός ειπώθηκε αντί η δημόσια ιστορία. Εξηγήστε τις Οδηγίες που είχατε δώσει στην ομάδα που βρισκόταν έξω. Επισημάνετε τη σημασία της συνειδητοποίησης για το τι επιλέγει ο καθένας από εμάς να μοιραστεί και με ποιον. Ακολουθήστε το παράδειγμα από την ιστορία 4 του παιχνιδιού και υπογραμμίστε τις συνέπειες της κοινής χρήσης προσωπικών στοιχείων σε κοινωνικά και ψηφιακά μέσα, ειδικά με ανθρώπους που δεν γνωρίζουμε.

Εδώ, μπορείτε να ανατρέξετε στο περιεχόμενο του Υλικού Επιμόρφωσης Εκπαιδευτικών σχετικά με την διαδικτυακή βία.

Η απεριόριστη και μη εποπτευόμενη χρήση των κοινωνικών μέσων ενημέρωσης και η ανταλλαγή πληροφοριών / εικόνων / βίντεο με μη αξιόπιστους ανθρώπους ή άγνωστους ανθρώπους μπορεί να δημιουργήσει μια διαδικασία που είναι αδύνατο να σταματήσει, στην οποία κάποιος μοιράζεται ή δημοσιεύει κάτι για εσάς που παραπλανά το κοινό και δημιουργεί μια διαφορετική, όχι επιθυμητή ή αληθινή εικόνα σας χωρίς τη συγκατάθεσή σας. Αυτό μπορεί να συμβεί λόγω εκδίκησης, σε περίπτωση τσακωμού.

Μπορείτε να ανατρέξετε εδώ στην έννοια της πορνογραφικής εκδίκησης.

Συμπέρασμα:

Όταν θεωρείτε ότι η συζήτηση κάλυψε όλα τα βασικά σημεία, ζητήστε από την ομάδα να χωριστεί σε 4 μικρότερες ομάδες (ανάλογα με τον αριθμό των μαθητών/-ριών, μπορεί να θέλετε να έχετε λιγότερες ομάδες).

Τώρα ζητήστε από κάθε ομάδα να γράψει μια λίστα με 5 μέχρι 10 σημεία σχετικά με το τι ΔΕΝ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΓΙΝΕΤΑΙ στο διαδίκτυο για να αποφευχθεί μια ανεπιθύμητη κατάσταση, όπως αυτές που μόλις συζητήσατε.

Αφήστε τους 15 λεπτά για να γράψουν τη λίστα.

Τώρα ζητήστε από την κάθε ομάδα να διαβάσει τη λίστα και να γράψει τα σημεία σε ένα χαρτί στο flipchart για όλη την τάξη. Αυτά τα σημεία θα γίνουν οι κατευθυντήριες γραμμές της τάξης για το ΠΩΣ ΝΑ ΕΙΣΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΣ ΣΤΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΜΕΣΑ.

4. ΚΛΕΙΣΙΜΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ 7

Στόχος του συγκεκριμένου εργαστηρίου είναι:

- Η αποτίμηση των ενεργειών που διενεργήθηκαν καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησης του προγράμματος
- Η ανακεφαλαίωση όλων όσων αποκόμισαν οι μαθητές/ μαθήτριες από τη διαδικασία
- Επεξεργασία και αξιολόγηση του προγράμματος
- Καταγραφή προτάσεων/θέσεων των μαθητών/μαθητριών
- Συζήτηση για τον τρόπο διάχυσης των γνώσεων και των πληροφοριών στην ευρύτερη σχολική κοινότητα

Προτεινόμενη Δραστηριότητα 4.1 – «Το μήνυμά μας! (Αφίσα για μια εκστρατεία εθελοντών)»

Πριν από την έναρξη αυτής της δραστηριότητας, είναι σημαντικό οι ίδιοι οι εκπαιδευτικοί να γνωρίζουν εκ των προτέρων τα οφέλη του εθελοντισμού και τις βασικές αρχές του.

Χρόνος: 75 λεπτά.

Στόχοι μάθησης: Οι νέοι να γνωρίσουν τις βασικές αρχές του εθελοντισμού. Περιγράψτε τους κύριους τομείς του εθελοντισμού. Δημιουργήστε μια θετική στάση απέναντι στην κοινωφελή εργασία και την προθυμία να συμβάλουν στην κοινωνία. Οι ίδιοι οι νέοι περιγράφουν τα ζητήματα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των πολιτικών δικαιωμάτων που διατυπώνουν σε ένα μήνυμα προς το σύνολο της κοινωνίας. Ενθαρρύνετε την πρωτοβουλία και τη δημιουργικότητα των συμμετεχόντων.

Υλικά: ακουαρέλες, μολύβια, πινέλα, χαρτί, στυλό.

Οδηγίες:

- Πριν οι συμμετέχοντες ξεκινήσουν τη δημιουργία της αφίσας, ξεκινήστε μια συζήτηση για τον εθελοντισμό.
- Ερωτήσεις προς συζήτηση:
 - Ποια είναι τα θετικά χαρακτηριστικά της εθελοντικής εργασίας;
 - Ποιου τύπου δραστηριότητες καλύπτει η εθελοντική εργασία;
 - Ποιος μπορεί να γίνει εθελοντής/-ρια;
 - Έχετε καλή εμπειρία και ποιες είναι οι εντυπώσεις σας; Εάν όχι, θα θέλατε να γίνετε εθελοντής/-ρια; Γιατί;
- Ζητήστε από τους/τις συμμετέχοντες/ουσες να σχηματίσουν ομάδες 3 ή 4 ατόμων.
- Καταγράψτε διάφορα κοινωνικά δικαιώματα σε μικρά φύλλα χαρτιού στα οποία μπορούν να δουλέψουν οι συμμετέχοντες/ουσες

Τα κοινωνικά δικαιώματα είναι:

Το δικαίωμα όλων για ίση μεταχείριση και ζωή χωρίς βία

Το δικαίωμα πρόσβασης όλων στην εκπαίδευση

Το δικαίωμα όλων να είναι υγιείς (πρόσβαση σε υπηρεσίες υγείας)

Το δικαίωμα όλων να συμμετέχουν ενεργά στην κοινωνία

Το δικαίωμα όλων να εκφράζουν αυτό που σκέφτονται

Το δικαίωμα όλων για ελεύθερο χρόνο και παιχνίδι

Το δικαίωμα στην ιδιωτική ζωή

- Κάθε ομάδα επιλέγει ένα μόνο χαρτί.
- Εξηγήστε τους ότι είναι «εθελοντές/-ριες» που πρέπει να ευαισθητοποιήσουν το κοινό για ένα πρόβλημα - ένα από τα πιο σημαντικά πράγματα για να αλλάξουν τα υπάρχοντα στερεότυπα και τις αρνητικές στάσεις.
- Για το σκοπό αυτό, πρέπει να δημιουργήσουν μια αφίσα που να προσκαλεί σε δημόσια κινητοποίηση για τη διαχείριση του προβλήματος. Ζητήστε από τους/τις συμμετέχοντες/ουσες να σκεφτούν ένα κατάλληλο μήνυμα.
- Οι συμμετέχοντες/ουσες ξεκινούν με τη δημιουργία της αφίσας (25 - 30 λεπτά).
- Κάθε ομάδα πρέπει να παρουσιάσει το έργο της στους άλλους και να την αναλύσει.
- Ενθαρρύνετε τους/τις συμμετέχοντες/ουσες να συζητούν τα θέματα σχετικά με τα κοινωνικά δικαιώματα και τις κοινωνικές ομάδες που δυσκολεύονται να έχουν πρόσβαση σε αυτά.

Αναμενόμενο αποτέλεσμα: Αύξηση της ευαισθητοποίησης των νέων σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο μπορούν να συμμετάσχουν σε διάφορες κοινωνικές πρωτοβουλίες. Να επιτευχθεί κατανόηση σε θέματα κοινωνικής ευθύνης και αμοιβαίας συνεργασίας. Ευαισθητοποίηση σχετικά με τα κοινωνικά δικαιώματα.

Κάντε ένα παραλληλισμό μεταξύ των διαφόρων ευρωπαϊκών χωρών και τα θετικά αποτελέσματα του εθελοντισμού που επιτεύχθηκαν σε αυτές.

*Σημαντική σημείωση: όλες οι δραστηριότητες που προτείνονται στον παρόντα οδηγό είναι προτάσεις από το επιστημονικό προσωπικό του οργανισμού «Το Χαμόγελο του Παιδιού». Για περισσότερες δραστηριότητες μπορείτε να αντρέξετε μέσω των παραπομπών ή ανεξάρτητα στα έγγραφα: «Υλικό Επιμόρφωσης Εκπαιδευτικών» και «ΠΙΛΟΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ: ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΓΙΑ ΝΕΟΥΣ».

